

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Bakos Zoltán ügyvéd által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a ... (ügyintéző: ... jogtanácsos) által képviselt alperes neve alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2011. február 4. napján kelt 24.P.22.048/2006/81. számú ítélete ellen a felperes részéről 82. sorszám alatt előterjesztett és 83. sorszám alatt megindokolt fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy - 15 napon belül - fizessen meg az alperesnek 80.000 (Nyolcvanezer) forint fellebbezési eljárási költséget.

A le nem rótt 192.960 (Egyszázkilencvenkettőezer-kilencszázhatvan) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A 1954-ben született felperes az 1978. június 19-i szívműtete során kapott vértől fertőződhetett hepatitis C vírussal. Fertőzöttségét 1993-ban állapították meg, több alkalommal részesült interferon kezelésben, számára a fertőzöttség miatt szükséges májkímélő diéta többletkiadással jár. A felperes - előadása szerint - 1997-ben a médiából szerzett tudomást a HCV fertőzöttek várható súlyos egészségromlásáról, majd 2000-ben ... betegtársától szerzett tudomást arról, hogy a szívműtét során kapott vérkészítménnyel történt hepatitis C vírusfertőzés milyen következményekkel jár. A felperes 1997. augusztus 8-án nyújtotta be kártalanítási igényét az alpereshez, követelését folyamatos levélváltásokat követően 2000. július 3-án érvényesítette bíróság előtt.

A Fővárosi Bíróság a 2004. február 23-án kelt 19.P.27.037/2000/102. számú - 104. sorszám alatt kijavított - részítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 3.000.000 forintot késedelmi kamataival együtt, továbbá járadékot is megítélt a felperes részére. Rendelkezett a perköltség viseléséről, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla a

2005. február 2-án kelt 7.Pf.21.268/2004/4. számú részítéletével a járadékfizetés kezdő időpontját, és a kamat mértékét módosította, egyebekben az elsőfokú bíróság részítéletét helybenhagyta. Az alperes által kezdeményezett felülvizsgálati eljárásban a Legfelsőbb Bíróság a 2006. január 11. napján kelt Pfv.III.22.004/2005/6. számú végzésével a korábbi részítéleteket hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. Végzése indokolásában kifejtette: a felperes esetében semmi alapja nincs annak a megállapításnak, hogy 1997-ben a médiában elhangzottak szerint jutott az igényérvényesítéshez szükséges információk birtokába, a felperes nem bizonyította, hogy menthető okból nem érvényesítette korábban követelését. A Legfelsőbb Bíróság leszögezte azt is: az adott esetben az elévülés megszakadására alkalmas, teljesítésre irányuló írásbeli felszólítást sem jelölt meg a felperes.

A megismételt eljárásban a felperes az egészségügyről szóló 1972. évi II. törvény (Eütv.) 22. § (2) és 58. § (3) bekezdéseire alapítottnan 3.000.000 forint nem vagyoni kártérítés, és a szükséges májkímélő diétával kapcsolatos többletkiadás miatt járadék megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Előadta, hogy egy betegtársától 2000-ben szerzett teljes körű tudomást arról, hogy a szívműtét során kapott vérkészítménnyel történő HCV fertőzése milyen következményekkel járhat. Az elévülési idő így 2000-ig nyugodott, ehhez képest 1 éven belül, 2000. július 3-án benyújtotta keresetét, emellett álláspontja szerint az 1997. augusztus 7-i írásbeli felszólítással is megvalósult az igényérvényesítés. Vírusfertőzése következményeiről történt tájékoztatását illetően a meghallgatott tanúk vallomását nem fogadta el. Állítása szerint amennyiben ismeri megfertőződése következményeit, úgy az 1994-ben született második gyermekét már nem vállalta volna, és élelmiszer kereskedelmi tevékenységbe sem kezdett volna 1997-ben.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Állítása szerint a felperes követelése elévült. Nem vitatta, hogy a második interferon kezelés idején, azaz 1997 augusztusáig az elévülési idő nyugodott, azonban a felperesnek az ekkor kapott teljes körű információ ismeretben kárigényét egy éven belül perben kellett volna érvényesítenie.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 160.000 forint perköltséget. Rendelkezése szerint a le nem rótt kereseti illetéket, és az eljárásban előlegezett költséget az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítás eredményeként azt állapította meg, hogy a felperes tájékoztatása a fertőzöttsége mibenlétéről, az interferon kezelésekről, illetve a Ribavirin gyógyszerkúra elkezdése előtt, azaz 1995-ben, majd 1997 augusztusában a következményekre is kitérve kimerítően megtörtént. Álláspontja szerint a tanúk okszerű magyarázatot adtak arra, hogy a részletes információkat a felperesnek miért kellett megkapnia; a májbiopszia elvégzéséhez a felperes hozzájárulására volt szükség, amelyet vagy az első vagy a második interferon kezelése előtt csak rábeszélésre adott meg. Utalt arra is, hogy az interferon kúra a felperes aktív és kitartó közreműködését, a rosszulléttel járó injekciók saját

beadását, állandó kontrollokon történő megjelenést igényelt. A felperes az interferon kezeléssel járó megpróbáltatásokat nyilvánvalóan nem vállalta volna, ha az elkerülendő súlyos következményt nem ismeri. Megjegyezte, hogy a felperes a rendelkezésre álló dokumentációból kitűnően az eltelt évtizedek alatt több egészségügyi intézményben egyéb megbetegedései miatt is folyamatos ellátásban részesült, betegségeit nem hanyagolta el, ezért kizártnak tekinthető, hogy a felperesnek az időközben már elhunyt betegtársától kellett megtudnia, hogy HCV fertőzése milyen megbetegedést jelent, annak milyen következményei vannak. Kitért arra is: nem merült fel adat arra, hogy e betegtárs honnan szerezte teljes körű információit olyan körülmények között, amikor a megfelelő kezelés érdekében éppen a felperes ajánlotta be az időközben ugyancsak elhunyt kezelőorvosának, aki a hazai HCV fertőzés egyik legjobb ismerője volt. Az elsőfokú bíróság így megállapította, hogy a felperes - a számára kedvezőbb számítás mellett is - az 1997 augusztusában véget ért nyugvást követően egy évig, azaz 1998 augusztusáig érvényesíthette volna perben a követelését, erre azonban csak 2000. július 3-án került sor. Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint a felperesnek az 1997. augusztus 7-én - az elévülési határidőn túl -, a nyugvás megszűnése után megfogalmazott, kártalanításra irányuló levele az elévülési idő megszakítására nem volt alkalmas, ugyanis az egy éven belüli igényérvényesítésnek bíróság előtt kell megtörténnie.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, annak megváltoztatásával a keresetének történő helyt adást kérve. Hivatkozása szerint sem az interferon kezelés előtt, sem a májbiopszia elvégzésekor, sem a Ribavirin alkalmazása előtt nem kaphatott teljes körű tájékoztatást a vírusfertőzés mibenlétéről és következményeiről. Állítása szerint az összes kezelőorvos azon téves feltevésben volt, hogy már a kezdet kezdetén megkapta a szükséges felvilágosítást, ez játszódhatott le ... főorvosban is, aki ugyanakkor tudta, hogy a felperes felesége gyermeket vár, építkeznek, így - feltevése szerint - nem akarta megijeszteni. Állítása szerint a meghallgatott tanúk egyike sem tett a felperes személyével kapcsolatban határozott vallomást arról, hogy a vírusfertőzése kapcsán kitől, mikor és milyen tartalmú tájékoztatást kapott. Hivatkozott háziorvosa tanúvallomására is, akit hivatalos úton nem értesítettek arról, hogy a felperesnek súlyos fertőző betegsége van, és ő a valóságnak megfelelően nyilatkozott, miszerint tőle sem kapott részletes felvilágosítást. Hivatkozása szerint ... felesége és ... tanúk vallomása igazolta: a felperes ...tól tudta meg 2000-ben, hogy a HCV egy halálos fertőzés, betegség lehet, tőle kapott olyan információkat, amelyek számára teljesen újak voltak.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult. Hangsúlyozta: a felperes már 1997-ben kártalanítási igényrel fordult az alpereshez, tudott a károsodásáról, a betegség jellegéről és szövődményeiről, tudta, hogy HCV fertőzése nagy valószínűséggel az 1978-as szívműtete során alkalmazott vérátömlesztés következménye, így nyilvánvalóan alaptalan azon előadása, hogy csak 2000-ben, egy betegtársától szerzett tudomást betegsége mibenlétéről, várható következményeiről. Állítása szerint a felperes

igényérvényesítésének akadályá már 1997-ben megszűnt, így a bíróság előtt 2000-ben érvényesített követelése elévült.

A felperes fellebbezése megalapozatlan.

Az elsőfokú bíróság a kereset elbírálásához szükséges mértékben lefolytatott bizonyítási eljárást követően, a feltárt peradatok alapján helyes tényállást állapított meg, azt ítélezésének alapjául a Fővárosi Ítéltábla elfogadta. Mindenben egyetértett a megfelelően alkalmazott jogszabályokra alapított okszerű jogi következtetésével is, az elsőfokú ítélet indokolásának kiegészítésére, módosítására nincs szükség. Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat hiánytalanul értékelve hozta meg a döntését.

A Fővárosi Ítéltábla a következő jogszabályi rendelkezések figyelembevételével bírálta el a felperes fellebbezését. A Ptk. 324. § (1) bekezdése alapján a követelések öt év alatt elévülnek, ha jogszabály másként nem rendelkezik. A Ptk. 325. § (1) bekezdése kimondja: az elévült követelést bírósági úton érvényesíteni nem lehet.

A Ptk. 326. § (1) bekezdése szerint az elévülés akkor kezdődik, amikor a követelés esedékessé vált. A kártérítés a Ptk. 360. § (1) bekezdéséből következően a károsodás bekövetkezésekor nyomban esedékes, ezért a Ptk. jelenleg hatályos szabályainak egybevetett értelmezése szerint a kártérítési követelés elévülése a károsodás bekövetkezésekor nyomban elkezdődik. A károsodás megtörténte objektív tény, független attól, hogy a károsultnak arról volt-e tudomása. Az elévülési idő kezdetére nem hat ki az, hogy a károsodásról a károsult - bármely okból - csak később szerez tudomást. Az elévülés szempontjából azonban már jogi jelentősége van a károsodásról való tudomásszerzésnek, és egyéb olyan, jogilag jelentős körülményeknek, amelyek alapján megállapítható, hogy a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni a követelését. Ha az esedékessé vált követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni, az elévülés nyugvása következik be, és az akadály megszűnése után a Ptk. 326. § (2) bekezdése értelmében a követelés még - főszabály szerint - egy évig érvényesíthető.

A Fővárosi Ítéltábla kiemeli, hogy az elévülés nyugvásának megszűnte szempontjából annak van jelentősége, hogy a károsult mikor jutott teljes körűen az igényérvényesítéshez szükséges információk birtokába. A Ptk. 326. § (2) bekezdésében foglaltak alkalmazásához azt kellett vizsgálni, hogy a felperes esetében mi volt, és mikor szűnt meg az a menthető ok, amely gátolta őt a követelése érvényesítésében.

Nem volt vitás a perben, hogy a felperes kárát az 1978-ban elvégzett szívműtét során a szervezetébe jutott vérkészítmény okozta, így a felperes károsodása 1978-ban bekövetkezett, az elévülési idő ekkor megkezdődött. A felperes alaptalanul hivatkozott fellebbezésében arra, hogy 2000-ben ... betegtársától szerzett tudomást betegsége várható következményeiről, ugyanis a felperes saját,

személyes - korábbi - előadásából, az alpereshez 1997. augusztus 8-án intézett kártalanítási igénybejelentéséből, és a felperes jogi képviselőjének 2002. május 22-én érkezett beadványából is az tűnik ki, hogy a felperes 1997-es igénybejelentése előtt a média foglalkozott a HCV fertőzöttek várható súlyos egészségromlásával, a felperes ekkor érdeklődött, és megtudta, hogy mit jelent a fertőzés, milyen életmódbeli szabályok betartása indokolt, a felperes HCV fertőzöttsége miatt rendszeres orvosi kezelés és ellenőrzés alatt állt. A felperes legkésőbb ekkor, 1997 augusztusában mind objektíve, mind szubjektíve, tehát minden tekintetben a követelése érvényesíthetőségének a helyzetébe került, az igényérvényesítéshez szükséges szellemi képességek birtokában tudott a károsodásáról, a betegségének jellegéről és következményeiről, teljes körűen az igényérvényesítéshez szükséges információk birtokában volt. Nem mentesítő körülmény, ha a károsult nem rendelkezik megfelelő ismerettel az elévülési idő számításáról, illetőleg az a körülmény sem, hogy a felperes az alperessel ezt követően lezajlott eredménytelen levélváltás miatt csak 2000-ben nyújtotta be keresetlevelét az alperes ellen, ugyanis a menthető ok megszűnésétől számított egy éven belül - amint erre az elsőfokú bíróság helyesen utalt - bíróság előtt kellett volna érvényesítenie igényét.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság megalapozottan foglalt állást úgy, hogy a felperes elmulasztotta érvényesíteni az igényét az akadály megszűnésétől számított egy éven belül, és nem tévedett, amikor a keresetet - elévülés miatt - elutasította. Ennek következtében az elsőfokú bíróságnak a felperes által megjelölt egyéb körülményeket nem kellett vizsgálnia, mert a Ptk. 325. § (1) bekezdése szerint az elévült követelést bírósági úton érvényesíteni nem lehet.

A Fővárosi Ítéltábla ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - helyes indokaira utalással - helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért köteles a Pp. 239. §-a folytán alkalmazott Pp. 78. § (1) bekezdése alapján, a Pp. 86. § (3) bekezdése értelmében az alperes részére jogi képviseletük ellátásáért a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdései szerint megállapított jogtanácsosi munkadíjból álló fellebbezési eljárási költség megfizetésére, míg az Itv. 46. § (1) bekezdése szerinti fellebbezési eljárási illetéket a felperes személyes költségmentessége folytán a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2011. november 4.

Dr. Sággy Mária s. k.
a tanács elnöke

Dr. Kincses Attila s. k.
előadó bíró

Dr. Varga Edit s. k.
bíró